

Конгрес
Українських
Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 4 квітня 2006 року № 13 (125)

ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ-II

Світлина Олекси ВАЩЕНКА

Парламентські вибори 2006-го року закріплюють ті кардинальні політичні зміни, які відбулися в Україні в результаті перемоги на президентських виборах Віктора Ющенка, вносячи проте до них деякі істотні поправки.

ЕКСКУРС В НЕДАВНЮ ІСТОРІЮ: ЗА ВИБІРКИ БОГ ДАЄ ПЕРЕБІРКИ

Є очевидним, що бізнесово-політична структура нашого суспільного організму, що її так дбайливо намагався вибудовувати вітчизняний олігархат на чолі з Кучмою, безповоротно відійшла у минуле.

Відомо, що за часів попереднього президента владу і майно в країні контролювали переважно три клани, умовно названі "київським" (Медведчук, Суркіс і К°), "дніпропетровським" (Пінчук, Деркач та ін.) і "донецьким" (насамперед Ахметов, але не тільки).

Саме серйозні протиріччя бізнесового характеру між ними довго не дозволяли тодішній "сильній, як ніколи, владі" (вислів Медведчука) домовитися між собою стосовно висунення єдиного кандидата від влади, здатного протистояти Вікторові Ющенкові, котрий користувався на той час колосальною підтримкою значної частини народу і певної частки нової бізнес-еліти. Клани конкурували між собою за право висунути такого кандидата, в той же час намагаючись не допустити до цього конкурента. Бо знали, чим це їм загрожує для них – насамперед у бізнесі. Відомо, що навіть після висунення Януковича в якості "єдиного" далеко не всі з тодішнього владного табору, в тому числі й Леонід Данилович, змирилися з ймовірною перемогою Януковича. Це дало привід Вікторові Федоровичу на фініші виборчої кампанії йменувати себе "опозиціонером" і звинувачувати Кучму у змові з Віктором Ющенком.

Чому був висунутий саме представник донецького клану? Очевидно, головною причиною стало те, що інших, більш-менш "розкручених" кандидатів, просто не існувало, оскільки тодішній президент, як відомо, дуже ревниво ставився до молодших і успішніших конкурентів, вчасно зупиняючи їхнє зростання, відтинаючи їм, образно кажучи, голови і думаючи, очевидно, "царювати", подібно до туркменбаші, ще дуже довго. Один час називалося прізвище Тигіпка, якому нібито благоволив Л. Д., однак було зрозуміло, що не той калібр у цього колишнього комсомольського функціонера. Ще згадували про покійного генерала Кравченка як про нібито "сильну руку", однак, за офіційною версією, саме ця "сильна рука" здійснила вчинок, якого в історії судмедекспертизи, мабуть, досі не фіксували: двічі натисла на курок пістолета, пустивши собі дві кулі в голову.

Закінчення на 3-й стор.

УРОКИ ДМИТРА ДОНЦОВА ДЛЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

30 березня 1973 року у Монреалі (Канада) помер видатний український політик, публіцист, літературний критик Дмитро Іванович Донцов. Він народився 29 серпня 1883 року в Мелітополі, вчився у Петербурзькому університеті, отримав ступінь доктора права у Львові. На початку своєї політичної діяльності він належав до українських соціалістичних партій (РУП, УСДРП), під час Української національної революції 1917– 1921 років був одним з керівників української партії Хліборобів-Демократів, перебував на посаді голови телеграфного агентства в уряді П. Скоропадського. У 1920–1930-х роках розгорнув активну видавничу та публіцистичну діяльність у Львові як редактор "Літературно-наукового вісника". Д. Донцов став ідеологом українського націоналізму, створення ОУН. Приязні стосунки пов'язували Д. Донцова з С. Петлюрою та Є. Коновальцем. У післявоєнний період він емігрував в Канаду, де у 1948–1953 роках викладав у Монреальському університеті українську літературу. Інтелектуальна спадщина Д. Донцова за деякими підрахунками могла б скласти 50 томів. Найважливішими є такі праці: "Модерне москвофільство" (1913), "Сучасне політичне положення нації і наші завдання" (1913), "Підстави нашої політики" (1921), "Націоналізм" (1926), "Дух нашої давнини" (1944).

Мабуть, в історії України є мало постатей, оцінка діяльності яких так яскраво відображала б "хвороби" українського народу, головною з яких є комплекс національної меншовартості. Адже саме цим пояснюється те, що ідеї Д. Донцова піддавалися обструкції в першу чергу з боку української інтелігенції, яка обвинувачувала мислителя в шовінізмі, антидемократизмі, антиросійськості, фашизмі та інших гріхах. Прикметно, що серед цих гріхів чільне місце займав український націоналізм Д.Донцова – жупел, яким лякали і лякають вже декілька поколінь українців. Шанс вирватися з-під тиску традиційних стереотипів українство отримало в 1991 році, і характерно, що саме тоді інтерес до постаті Д. Донцова в Україні суттєво зріс. Почали перевидаватися його книжки, статті, виходити праці про нього.

Закінчення на 6-й стор.

ЧОГО НЕ ОСЯГНУВ КАРЛ МАРКС

... 1865 року Карл Маркс перечитав кілька книг мислителів-європейців (а читав Карл-Мордехай дуже багато!) і негайно відгукнувся про прочитане у листі до свого друга Фрідріха Енгельса. У великому листі писав таке: "Я з великим задоволенням прочитав Еліса Реньо (того самого, який видав "Історію Дунайських князівств") – Європейське питання, котре помилково називають "польським" питанням. Із цієї книги видно, що догма Лапинського, ніби великороси не слов'яни, відстоюється паном Духинським (із Києва, професор у Парижі) найсерйознішим чином із лінгвістичного, історичного, етнографічного і т. д. поглядів. Він стверджує, що справжні московіти, тобто мешканці колишнього Великого князівства Московського, вагомішою частиною монголи або ж фіни і т.д., які проживають далі від східної частини Росії та південно-східної частини ...Було також доведено, з геологічного та гідрографічного поглядів, що на схід від Дніпра починаються великі "азійські" відміни, порівняно з місцями, що розташовані на схід від нього, що Урал... ні в якому разі не є кордоном. Висновки, до яких приходить Духинський: назву Русь узурповано московитами. Вони не слов'яни і взагалі не належать до індогерманської раси, вони інтрус (ті, що незаконно вторглися), котрих необхідно прогнати знову за Дніпро і т. д. Я хотів, щоб Духинський виявився справедливим і щоб цей погляд став панувати серед слов'ян..." (К. Маркс Ф. Енгельс Сочинения. 2-е изд. – Т. 31. – С.106).

Отже, Маркс вагався: чи росіяни належать до слов'ян, чи їх варто було б вписати до іншого національного реєстру. Але до якого? Йому для з'ясування цієї проблеми стала б у нагоді велика праця видатного історика Росії Карамзіна.

Ще у 1818 році інтелектуальна Європа одержала у своє розпорядження вісім томів фундаментальної "Истории Государства Российского" цього історика. 1820 року дослідження Карамзіна було перекладене на французьку мову, німці та італійці теж стали мати у себе цю "Историю ..." своїми мовами. У книгозбірнях Берліна, Брюсселя, Парижа були ці томи. Маркс міг би з ними ознайомитися, а не обмежуватися переказами творів Реньо, Лапинського, Духинського. А російський історик писав: "Від моря Балтійського до Льодовитого, від глибин європейської півночі на схід, до Уралу та Волги, розселилися численні племена фінів. Ми не знаємо, коли вони в Росії поселилися (Карамзіну треба було б написати: Росія в них поселила-

Закінчення на 7-й стор.

ВИБОРИ-2006

НАРОД ЗРОБИВ СВІЙ ВИБІР...

26 березня в Україні пройшли вибори народних депутатів України і депутатів та голів місцевих рад. Уже обнародувані попередні результати передвиборних перегонів. Для багатьох вони виявилися дещо несподіваними, а деякі їхні показники взагалі шокували самих виборців. В окремих випадках люди скаржаться на фальсифікацію результатів голосування, посилаючись при цьому на конкретні факти.

Зрештою, попри заяви невдоволених, вибори визнані такими, що відбулися, а ми "маємо те, що маємо".

Прес-службі КУН вдалося зібрати за останній час певну частину результатів виборів до місцевих рад, де відображено "ужинок" представників Конгресу в цій важливій і доленосній політичній кампанії. З ними ми і знайомимо читачів нашого часопису.

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Чечельницька районна рада – 3 депутати
Крижопільська селищна рада – 1 депутат
Гайсинський р-н – 4 депутати сільських рад

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Житомирська обласна рада - 1 депутат
Овруцька районна рада - 1 депутат

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

(у блоці "Наша Україна"), кількість членів КУН
Ужгородська міська рада – 1 депутат
Закарпатська обласна рада – 1 депутат

Райони	Кількість депутатів районної ради	Голови сільрад	Кількість депутатів міських рад
Мукачівський	2	1	2
Іршавський	2		
Перечинський	1		
Хустський			1
Тячівський	1		
Рахівський	3		1
Чопський	1		
Ужгородський	1		

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Міська рада м. Узин Білоцерківського р-ну – 2 депутати

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Врадіївський р-н – до районної ради пройшов блок "Наша Україна" (КУН з «Собором»).

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

До Івано-Франківської облради 4 – 5 %, 7 – 9 депутатів

Райони	Кіль-кість депутатів районної ради	Кількість депутатів сільських рад	Міські, сільські голови	Кількість депутатів міських рад
Богородчанський	11	9		
Верховинський				
Галицький	4		мер	
Городенківський	6		4	
Долинський			мер	
Калуський	11		2	3
Коломийський			3	
Косівський	6			
Надвірнянський	8		4	
Рогатинський	3		1	
Рожнятівський	6		3	
Снятинський	3		4	
Тисменицький	3		3	
Тлумацький	3			
м. Яремча				2
м. Болехів			мер	4

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Голова сільської ради с. Кричунове Любашівського р-ну
Ізмаїльська міська рада - 1 депутат

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

(у блоці "Наша Україна"), кількість членів КУН
Тернопільська міська рада – 3 депутати
Тернопільська обласна рада – 8-9 депутатів
Міський голова Зборова
Депутати у всіх районних радах

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Райони	Кількість депутатів районної ради	Кількість депутатів сільських рад
Сторожинецький		4
Заставницький	1	
Глибоцький	2	
Вижницький	2	
Кельменці		1

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

До Хмельницької обласної ради 2 депутати

Райони	Кількість депутатів районної ради	Кількість депутатів сільських рад	Кількість депутатів міських рад
Волочиський	2	2	1
Летичівський	1		
Дунаєвецький	1		1
Старокостянтинівський			1

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Райони	Кількість депутатів районної ради	Кількість депутатів міських рад
м. Черкаси		1
м. Сміла		1
м. Жашків		1
м. Городище	1	
м. Кам'янка	1	1

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Решетилівська районна рада – 1 депутат

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Райони	Кіль-кість депутатів районної ради	Кількість депутатів сільських рад	Міські, сільські голови	Кількість депутатів міських рад
м.Львів				2
м.Бібрка				1
м.Борислав				
Бродівський	2			3
Буський	4	30		
Городоцький	2 (50)		2	2 (36)
Дрогобицький	6 (94)		2	
м.Дрогобич			1	3 (50)
Жидачівський	4 (64)		13 (29)	2 (31)
Жовківський	1 (88)		3	
Золочівський	3 (70)			1 (30)
Кам'янка-Бузький	2 (46)	4	1	2 (30)
Миколаївський	5			2
Мостиський р-н	7 (66)		1	2 (25)
м.Моршин				1
Перемишлянський	4			
Пустомитівський	5			2
Самбірський	5	10		
м.Самбір				
Сколівський	6 (68)	87	6	2 (30)
Сокальський	12 (74)		12	4 (35)
Старосамбірський	7 (88)		1	4 (30)
м.Стебник				
м.Стрий			1	
Стрийський		24	4	
Радехівський		28		
м.Трускавець				2 (46)
Турківський	3 (66)		2	2 (30)
Яворівський	6 (74)	3 (30)	5	2 (30)
м.Червоноград				4
м.Новий Розділ				4 (46)
Всього:	**84**	**186**	**54**	**47**

ТЕРВИБОРЧКОМИ УПОВНОВАЖЕНІ ОБНАРОДУВАТИ...

Продовжуємо знайомити читачів нашого часопису з результатами виборів до місцевих рад, оприлюдненими в ЗМІ.

Голова Івано-Франківської обласної організації УНП, директор приватного підприємства "Ритас" Віктор Анушкевичус одержав перемогу на виборах мера Івано-Франківська.

Про це заявив на відкритому засіданні міської виборчої комісії голова Івано-Франківського міськвиборчкому Федір Виконський.

Посвідчення мера 44-літній Анушкевичус отримає на першому засіданні сесії міськради.

Представник блоку Костенка і Плюща набрав 49,22 відсотка голосів виборців.

Всього на пост мера Івано-Франківська претендували 16 кандидатів.

Прокуратура Сімферополя порушила кримінальну справу проти посадових осіб міської територіальної виборчої комісії за фактом невидання спеціальним дільничним комісіям (в лікарнях) бюлетенів для голосування.

Вибори міського голови Броварів визнані недійсними, повідомили в прес-службі Київської обласної державної адміністрації.

Таке рішення прийняла міська виборча комісія. Із 15 членів комісії на засіданні були присутніми 11,9 з яких проголосували за таке рішення.

Як повідомили кандидати на посаду міського голови Броварів Дмитро Ратников і Володимир Руденко, "на членів виборчої комісії роблять тиск з боку іншого кандидата". За попередніми неофіційними даними, на виборах мера Броварів лідирував нинішній мер Віктор Антоненко.

Новозаводський районний суд Чернігова заборонив офіційне оголошення результатів виборів на посаду міського голови Чернігова.

Своїм рішенням суд задовольнив позов кандидата на пост Чернігівського голови Олександра Соколова про визнання рішення тервиборчкому таким, що не відповідає вимогам закону України про вибори.

Як відомо, більшість голосів на виборах мера Чернігова теоретично отримав один з лідерів Соцпартії Микола Рудьківський, який набрав 38,64 відсотка голосів виборців.

Один з лідерів опозиційного блоку "Не ТАК!" Нестор Шуфрич за результатами виборів став депутатом Одеської міської ради.

Успіх міських "нетаківців" пов'язують з тим, що на одеських телеканалах постійно крутили ролики "Голосуй за Шуфрича - насоли "помаранчевим"!" і "Якщо ти не "помаранчевий" – голосуй за Шуфрича!".

Мером Кременчука Полтавської області втретє обрали Миколу Глухова. За офіційними даними, за нього проголосували 33,5 відсотка виборців із загального числа тих, які взяли участь у голосуванні.

За результатами обробки 100 відсотків протоколів у Запорізькій міській виборчій комісії, на виборах міського голови 26 березня 2006 року **за діючого мера Карташова проголосували 36,5 відсотка виборців (149991 громадян).**

Мером Лубен обраний пенсіонер МВС, редактор газети "Тихий жах", екс-мер міста Василь Коряк.

За даними виборчкому, за Коряка проголосували 32 відсотки виборців, за екс-голову Лубенської райдержадміністрації Олексія Грицаєнка – 25,2 відсотка. Нинішній мер Лубен Анатолій Соболев зайняв третє місце. На посаду мера Лубен претендувало 12 осіб.

Міським головою Кривого Рогу вчетверте обрано Юрія Любоненка. 55-літній Ю. Любоненко, зареєстрований міськвиборчкомом як самовисуванець, на виборах 26 березня здобув абсолютну перевагу над 8 суперниками, набравши 68,9 відсотка голосів виборців.

Представники БЮТ і СПУ підписали меморандум про створення коаліції демократичних сил Сумської області. Підписи під документом за обласну організацію БЮТ поставив Іван Сидельник, за обласну організацію СПУ – Леонід Мордовець. У найближчі дні до меморандуму має приєднатися блок "Наша Україна".

Блок "Наша Україна", блок Юлії Тимошенко, Партія регіонів, Народний блок Литвина, КМКС "Партія угорців України", Демократична партія угорців України і Соціалістична партія проходять у Закарпатську обласну раду за підрахунками 100 відсотків бюлетенів.

Стали відомими результати виборів до Полтавської обласної ради. Більшість у ній набрали представники "помаранчевої" команди, які відразу після виборів уклали угоду про співпрацю.

Із 90 депутатських мандатів в облраді членам "помаранчевої" коаліції належатиме 59 місць. БЮТ завоював 29 мандатів, соціалісти і "нашоукраїнці" – по 15.

4 кандидати на пост міського голови Луцька подали в суд колективний позов, у якому заявляють про фальсифікацію виборів і вимагають скасувати їх результати. Колективний позов до міськрайонного суду Луцька подали кандидати на посаду мера Луцька Володимир Литвинюк, Геннадій Кожевников, Олег Бойко і Антон Кривицький.

Кандидат у мери Києва Леонід Черновецький, який лідирує на виборах, прогнозує оскарження в суді результатів виборів з боку кандидата в мери, нинішнього мера Олександра Омельченка. Про це Черновецький сказав в суботу, 1 квітня, у вечірньому ефірі "5 каналу".

МИКОЛА ГУК – МІСЬКИЙ ГОЛОВА ДРОГОБИЧА

За результатами підрахунку голосів Дрогобицькою міською ТВК перемогу у виборах на посаду міського голови міста отримав Микола Гук – член Конгресу Українських Націоналістів. Працював на посаді головного редактора газети "Нація і держава".

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 32-23-48
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Максимович Олег	(0332) 72-39-35, (03322) 401-98
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ-II

Продовження. Початок у числі 12.

А нема людини – нема й проблеми. Заодно і для "справи Гонгадзе" знадобиться мертвий. Щодо Литвина, то він давно ходив у опонентах всесильного тоді Медведчука, а тому шансів стати "єдиним" не мав ніяких. Сам же глава Адміністрації Президента, він же "сірий кардинал режиму Кучми", назбирав на себе стільки суспільного негативу, що не міг навіть і заїкатися про якісь претензії на президентських виборах-2004.

ДЖИН ІЗ ПЛЯШКИ ВИЯВИВСЯ "ДОВГОГРАЮЧИМ"?

Отож, буквально за кілька місяців до виборів-2004 тодішній господар Банкової, зціпивши зуби, нарешті зробив нелюбий йому вибір: Янукович, на той час прем'єр.

Це фактично стало першим кроком до руйнування існуючої на той час в Україні піраміди влади і власності. Щоправда, ця "піраміда" не могла зберегтися за будь-якого результату виборів. Хіба що якби вони були зірвані (а такі плани виношувалися), тоді сценарій міг би бути іншим, але навряд чи надовго. Однак, як відомо, історія не визнає умовного способу.

Перемога на президентських виборах Віктора Ющенка, втрата владних повноважень Медведчуком і його людьми на всіх рівнях призвели до того, що т. зв. київський клан почав швидко втрачати позиції, – як адміністративні, так і бізнесові. Власне, київського клану як такого ніколи і не існувало, видимість його сили трималася насамперед на адміністративних можливостях його лідера, тодішнього всемогутнього глави Адміністрації Президента Віктора Медведчука.

Подібною, хоча і з деякими істотними відмінностями, виявилася доля іншого учасника трійки бізнесово-політичних кланів України – раніше потужної і впливової дніпропетровської групи. Наступник політичного невдахи Тигіпка Валерій Коновалюк, висунутий як креатива донецьких для "освоєння дніпропетровської території", так і не зміг розпорядитися належним чином тим капіталом, який отримав у спадок, – партією "Трудова Україна", а вплив зятя Кучми, олігарха Віктора Пінчука був значною мірою нейтралізований, не кажучи вже про Андрія Деркача.

Отож, з раніше потужних трьох кланів, які, власне, представляли собою владу за часів пізнього Кучми, до часів новітніх не тільки дожив, а й значно зміцнів лише один – донецький.

Як стало тепер очевидним, Кучма, підтримавши влітку 2004 року Януковича як єдиного представника від влади, випустив джина з пляшки. Програш цього політика на президентських виборах жодним чином не зробив його слабкішим. Більше того, на тлі ослаблення раніше впливових гравців чинного режиму (Медведчук, Пінчук, Азаров, Тигіпко тощо) Віктор Федорович почав стрімко набирати реальної політичної ваги, і на диво швидко пройшов шлях від регіонального адміністратора-господарника до політика загальноукраїнського штибу. Не будемо казати про те, що не всі "донецькі" перебувають в особливому захопленні від його популярності і можливих політичних перспектив. Однак Янукович потрібен їм як прапор, символ, зрештою, як таран, за допомогою якого вони розраховують отримати доступ до високої влади і ще більшої власності.

Вибори 26 березня 2006 року продемонстрували, що фактично саме керована Януковичем "Партія регіонів" змогла сконденсувати довкола себе симпатії переважної частини того електорату, який у всіх бідах винуватить незалежність, і який фактично за своїми настроями є антиукраїнським. Інші політичні сили, котрі спекулюють на подібних настроях, наразі є значно слабкішими – починаючи від комуністів і закінчуючи ультрарадикалами на кшталт Вітренко.

Відтак високою є ймовірність, що саме ПР на чолі з її нинішнім (формальним?) лідером утримає в своєму силовому полі цей електорат з огляду на президентські вибори, і що саме Віктор Янукович буде реальним претендентом на перемогу.

Хоча вважатися реальним претендентом – це далеко ще не означає бути переможцем. Поживемо – побачимо, до президентських виборів ще далеко.

Світлина Олекси ВАЩЕНКА

Перегорнута сторінка історії...

СОЛІСТИ МАЙБУТНІХ ПОЛІТИЧНИХ БИТВ?

Таким чином, часи Кучми безповоротно відійшли у минуле. Відтепер конкуренцію вцілілому донецькому клану складуть дві інші потужні політичні сили, зорієнтовані відповідно на Віктора Ющенка і Юлію Тимошенко. Звичайно, про клановість тут не йдеться, оскільки в обох таборах утримувачі великих грошей і VIP-персони об'єдналися переважно ситуативно, керуючись не бізнесовими, а насамперед політичними інтересами. Зрозуміло, що саме ці три політичні сили у найближчій кількарічній перспективі вестимуть жорстку боротьбу за владу в країні, а через чотири роки зійдуться в нещадній боротьбі за президентський пост.

Про соціалістів з їхнім незмінним лідером говорити поки що не будемо, оскільки будь-яких шансів стати президентом Мороз, звичайно, не має (і не лише з огляду на свій вік), хоча зрозуміло, що борозну він ще ладен трохи попсувати. Щоправда, у соціалістів є перспективний політик – Юрій Луценко, однак це ще питання – чи захоче Олександр Олександрович добровільно йти на пенсію, і чи дадуть йому це зробити Вінський з деякими партійними однодумцями, для яких посилення Луценка означатиме втрату власних позицій.

Якщо ж все-таки теперішній керівник МВС ризикне відправитися у самостійне партійне плавання, то він, за певних умов, разом з іншим не менш перспективним політиком – Віталієм Кличком (у разі вагомого підтвердження ним подібних амбіцій) – зможе спробувати скласти конкуренцію трьом ключовим учасникам майбутніх президентських перегонів. Стосовно ще одного поважного фігуранта українського політичного пасьянсу – Петра Порошенка, то Юлія Володимирівна, здається, практично нейтралізувала його авансом, здогадуючись (чи знаючи) про гіпотетичні можливості цього політика. В усякому випадку, піар-кампанія з обливання брудом "шоколадного короля" була організована вміло і результативно.

Звичайно, робити прогнози в нашій політиці – річ вельми ризикована, а тому не можна виключати з'яви й інших цікавих гравців.

ЛИЦАР НА РОЗДОРІЖЖІ

Разом з тим, повертаючись до пекучих проблем сьогодення, не можна не погодитися з тим, що майбутня українська політична палітра значною мірою залежатиме від складу парламентської коаліції, обриси якої наразі залишаються доволі туманними. Зрозуміло, що одним з її учасників стане "Наша Україна", однак хто складе їй компанію – досі неясно. Тим часом у штабах чотирьох переможців виборів тривають безперервні консультації, наради, ведуться переговори – відкриті і таємні; аналітики і журналісти розкладають можливі варіанти коаліції.

Найскладніша дилема стоїть перед нашоукраїнцями. Їхнє теперішнє становище чимось нагадує сюжет із казки про лицаря на роздоріжжі, перед яким лежать три шляхи, на кожному з яких його чекають неминучі втрати.

Справді, здається, що будь-який альянс – чи то з БЮТ, чи з Партією регіонів – таїть у собі цілком очікувані загрози для "Нашої України" загалом і Президента зокрема. Нашоукраїнцям, у разі формування коаліції з першою політичною силою, доведеться змиритися з наявністю агресивної і потужної опозиційної сили, котра, будьте певні, використовуватиме будь-яку нагоду для нанесення удару по президентській команді, подовжуючи розхитувати державного човна. Крім того, як вирішувати в такому випадку "проблему Тимошенко", котра, зрозуміло, поставила за мету будь-що перемогти на наступних президентських виборах, а відтак робитиме для цього все можливе, в той же час продовжуючи спекуляції на "помаранчевій темі"?..

У свою чергу, союз з Віктором Януковичем для "Нашої України", можливо, є ще більш згубним, оскільки це означатиме втрату як мінімум третини тієї електоральної підтримки, що залишилася. Сподіватися ж, що таким чином можна хоч якось завоювати симпатії сходу і півдня – більш ніж наївно. Ну, а Юлія Тимошенко за подібного сценарію отримає всі можливості для зміцнення своїх позицій.

Який шлях буде обраний Віктором Ющенком і його командою – про це ми скоро дізнаємося. Однак, хоч як це гірко визнавати, але Україну, здається, за будь-яких умов чекає гостра політична боротьба, що навряд чи сприятиме стабілізації і зміцненню підвалин державності.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

(Далі буде)

РЕПЛІКА З ПРИВОДУ

ВОШІ ПЛОДЯТЬСЯ ВІД ЗЛИДНІВ

На адресу редакції, з позначкою "головному редакторові", днями надійшов цікавий лист з Дніпропетровська. На конверті значиться така адреса відправника: "49005 Русских Иван, ул. Калинина д. 15 кв 56".

Ось кілька цитат із цього епістолярного послання нашого політичного та ідеологічного, м'яко кажучи, опонента. Причому тут вибрано далеко не найбридкіші, але за цитованими фрагментами читач може скласти собі уяву про цю, скажімо так, людину (подається зі збереженням орфографії і мовою оригіналу, оскільки не всі вирази з цього листа перекладаються на нашу рідну милозвучну мову).

"Ты поганая мерзота, бэндэрско-петлюровское быдло. Из-за таких тварей как ты, у нас в стране и нет покоя. Сначала Буш вам оплатил переворот и вы впихнули президентом..., который с вашей бэндерско-фашистско-нашистской помощью гробит страну... Это для вас наш родной русский язык иноземный, – но не для Литвина, Януковича, Витренко и больше половины населения страны... И правильно говорят, что нужно разделить страну - вам петлюровскую гуцульщину, о которой мечтает Квасневский, вот туда вас в свои нищие горы и президентом вам этого самозванца-нашиста, да еще шизофреничку-Юлю, да политическую проститутку Мороза, во вы там накеруете. А мы спокойно, мирно будем жить без вас бэндэрских козлов со своим всенародно избранным Виктором Федоровичем Януковичем... Шоб вы здохли, поганое быдло, твари, козлы, уроды, идолы. Смерть бэндэрам!"

Ну, як вам наші "політичні опоненти"? Хотілося б відповісти аналогічно, однак це означало б опуститися в запаскуджену помийну яму, де тхне смердючими нечистотами, і де чорна і люта озлобленість сліпить те, що залишилося від розуму упослідженого, затюканого і запіненого совка, прикутого серпом і молотом до свого стравоходу і прямої кишки, і якого Господь уже покарав тим, що відібрав йому розум, замінивши цитатником стукача-провокатора сталінських часів.

Шкода паперу, щоб писати більше. Однак, враховуючи "побажання" "Русских Ивана", висловлене наприкінці листа, думаю, дніпропетровським націоналістам варто було б навідатися за вказаною адресою, аби віч-на-віч поспілкуватися з таким зоологічним персонажем нашого неспокійного часу. Подібна інформація, можливо, зацікавить також працівників правоохоронних органів на предмет відповідності з деякими статтями Кримінального кодексу.

А щодо Бандери і Петлюри, то для мене висока честь мати стосунок до цих славних українців.

І наостанок. "Русских Иван", звичайно, не поодинокий у нашому суспільстві, котре перейшло через сім кіл пекла хворим і викривленим, з численними гнійними виразками. Однак їх не так і багато, і їхня кількість залежить від того, наскільки успішною і послідовною буде державницька політика Президента і його команди.

Воші, як відомо, плодяться від злиднів.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

Під час недавньої передвиборної кампанії спостерігав на якомусь телеканалі передвиборну розмову лідера блоку "Не Так" Л. Кравчука з ведучою. Розмова йшла в досить спокійних, виважених і навіть приязних тонах, але з боку гостя відчувалася якась нещирість і фальшивість.

ВІДВЕРТО

БАНКРУТ І "П'ЯТА КОЛОНА"

Як на мене, цей чоловік втратив повагу до українців і говорить речі, розраховані на пересічних людей, приховуючи від них найсуттєвіші обставини. А саме:

а) що завдячуючи Кравчуку і Кучмі Московія (метрополія нинішньої обскубаної гебістської імперії – найбільший у світі центр міжнародного тероризму) склала такі стосунки з Україною, котрі невідворотно вели до подальшого московщення України, знищення душі українського народу – мови, економічного і політичного підпорядкування України Москвою, поглинання її у імперське черево з явною демонстрацією при цьому всьому світові неспроможності, непридатності української нації до творення власної національної держави;

б) що Московія не хотіла, не хоче і не буде ніколи укладати з Україною такі стосунки, які б сприяли утвердженню суверенітету, незалежності Української національної держави, а не деградації і поглинанню її московщиною;

в) що перший дійсно український Президент В. Ющенко взяв курс при підтримці всіх свідомих українців на справжнє утвердження суверенної, самостійної Української національної держави, і саме тому Москва з характерною для неї ненавистю до всього українського намагається зірвати, зламати цей курс, повернути процес у русло поступового поглинання України московською імперією, як це було за президентства Кравчука і Кучми.

Звернімо увагу, що вони апелюють завжди до кендюха українців (ніби до тварин), але ніколи не закликають до відродження української історичної пам'яті, національної гідності і гордості, сили, слави і державності української нації. Але ж це не що інше, як зневага нації, зрада її, здача на поталу іншій державницькій нації. Бо ж справжній добробут, творче духовне життя, спокій і безпека всіх громадян можливі лише в сконсолідованій, скріпленій національно-українською ідеєю, сильній, гідній і гордій собою країні, з патріотичним щодо своєї Української держави громадянством.

Довірлива українська нація грається у космополітичну демократіюдемагогію на ігровому полі, на якому вороги української національної державності поставлені не те що в рівні, а завідомо вигідніші умови гри.

Тому й маємо те, що маємо. Тобто потужну "п'яту колону" Москви в Україні та зачатки процесів, добре колись відомих Грушевському, Винниченку, Петлюрі..., але, на жаль, ледь відомих сьогоднішньому українському загалу, бо інформаційне поле в Україні в чужих руках... За це, можливо, доведеться знову платити.

І як тут не згадати застереження Л.Силенка: "Народ, який багатий любов'ю до Вітчизни і бідний ненавистю до її ворогів, це безхребетна юрба чревоугодників, театральних гопашників, улесливих пристосуванців".

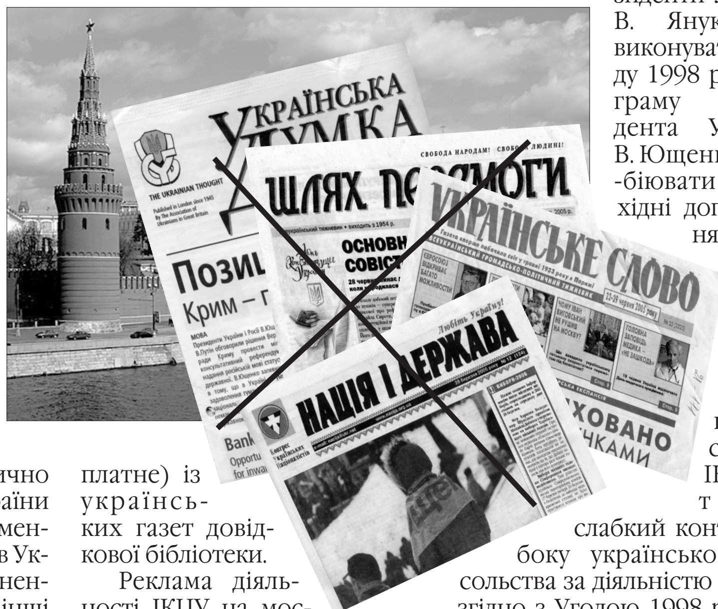
Д.СВІТЛИЙ,
виборець

ЧИМ ЖИВЕ БАТЬКІВЩИНА...

У РОСІЇ БРАКУЄ ІНФОРМАЦІЇ ПРО УКРАЇНУ

Наприкінці 1998 р. в Москві відкрився інформаційно-культурний центр України, який нині очолює останній директор музею Леніна в Москві В. Мельниченко. З 2003 р. у Центрі діє книгарня, а також невеличка довідкова бібліотека.

Відомо, що українська діаспора в РФ, зокрема жителі Москви, мають труднощі в одержанні своєчасної, об'єктивної інформації про сучасну національно-демократичну Україну із російських ЗМІ. На жаль, ІКЦУ в Москві теж не до кінця виконує свою функцію інформаційно-пропагандистського Центру про сучасну Україну.

У довідковій бібліотеці ІКЦУ відсутні спеціальні місячні бюлетені (огляди) і документальні відеопрограми про сучасні події в Україні та про українсько-російські відносини, тут проблематично одержати тексти угод України з РФ з різних питань, документи про статус нацменшин в Україні та РФ, виступи і звернення Президента України та інші документи, тексти з нотами сучасних (з 1992 р.) національно-патріотичних пісень про Україну. У книгарні ІКЦУ основні українські газети з 2004 р. не продаються і немає їхньої передплати; станом на 03.03. 2006 р. не продається, зокрема, юридична література про вибори до Верховної Ради та місцевих рад України. Газети в довідкову бібліотеку Центру потрапляють із запізненням на 10-14 днів. Популярні всеукраїнські, національно-державницькі газети: „Україна молода" (наклад 167 тис.), тижневики „Народне слово" (УНП, 355 тис.), „Нація і держава" (КУН, 120 тис.), „Українська газета плюс" (20 тис.), „Кримська світлиця" (15 тис.) свідомо не передплачуються в Центрі для бібліотеки. Також в ІКЦУ не організовано ксерокопіювання статей для відвідувачів (навіть платне) із українських газет довідкової бібліотеки.

Реклама діяльності ІКЦУ на московському радіо та в інших ЗМІ відсутня, не поширюються серед відвідувачів інформаційні листівки про ІКЦУ.

Не демонструються в ІКЦУ сучасні українські кінофільми, і до того ж українські офіційні газети не включені до каталога „Роспєчать". Про ці актуальні питання українські активісти вже писали в 2002–2004 р. в МЗС та Мінкультури України, друкували статті в українських газетах. Були позитивні відповіді з міністерств, але, на жаль, ці та інші проблеми керівництвом Центру разом з державними органами України так і не вирішуються.

Думається, головні причини такого становища – небажання директора ІКЦУ В.Мельниченка (учасник московських зборів 8 жовтня 2004 року на підтримку кандидата в президенти України В. Януковича) виконувати Угоду 1998 р., програму Президента України В.Ющенка, лобіювати необхідні доповнення до цієї Угоди, гласно прийняти новий статут ІКЦУ, а також слабкий контроль з боку українського посольства за діяльністю Центру згідно з Угодою 1998 р. та іншими нормативними актами.

Тому вважаємо, що для вирішення цих питань і статусу ІКЦУ в Москві потрібне активне втручання нових керівників МЗС та Мінкультури України, Державного управління справами Президента в діяльність та кадрові зміни керівництва ІКЦУ.

В. ЗОРИЧ, О. БАГАТЮК, С. ЛАСКАВИЙ,
члени
" Об'єднання українців Москви"

БУДЬТЕ ПИЛЬНІ

НЕ СПІШІТЬ ЗА КОЖУХАМИ

Ця стаття одного з наших численних читачів була написана ще до 26 березня. Однак, на жаль, думки, висловлені в ній, залишаються дуже актуальними, отож, дещо відредагувавши цей текст, ми вирішили донести його до наших читачів.

Наприкінці 50-х рр. випало мені попрацювати одне півріччя в с. Шклі, що поблизу Яворова. В загалом молодому колективі виділявся похилого віку вчитель Корончевський, правдивий інтелігент, яких, на жаль, помітно менше, ніж осіб з освітою. Бо ж поняття інтелігент містить у собі не лише освіченість, а й інші компоненти, в т. ч. високу духовність, толерантність, розвинуте почуття справедливості.

Через місяць-другий у нас почалися довірливі розмови, головно про нашу минувшину. І якось п. Корончевський повідав мені таку сумну й таку повчальну історію.

...Восени 1918 р. український підрозділ, одержавши наказ підірвати залізничний міст через Сян, простував вулицями Перемишля. І на одній з них нашим хлопцям впали у вічі радісні обивателі з кожухами. Виявилося, що неподалік грабували єврейську крамницю. Спокуса задурно стати власником кожуха, що був мірилом добробуту багатьох поколінь "на нашій славній Україні", виявилась нездоланною – і наші вояки поспішили назустріч своєму куцому щастю і... назустріч передчасній смерті, якщо не своїй, то багатьох – ой і багатьох же – своїх побратимів по зброї.

Коли наші воїни, втішені здобутими без бою трофеями, наблизились до мосту, вони побачили, що ним, теж без бою, оволоділи польські жовніри. Захоплення цього стратегічного об'єкта поляками стало якщо не найголовнішою, то однією з головних причин поразки Української Галицької Армії в українсько-польській війні і тих великих людських втрат як у ході бойових дій, так і після них.

У розпалі боїв за майже оточений Львів, коли здавалося, що от-от містом заволодіє УГА, під час виблаганого поляками перемир'я з Перемишля прибуло до них чимале за тогочасними мірками підкріплення – 6 військових ешелонів.

Цією ж залізницею була перекинута вишколена у Франції для боротьби з більшовиками армія генерала Галлера чисельністю понад 65 тисяч. Щоб краще уявити, яка це була військова потуга, подаємо коротеньку довідку: в УГА нараховувалось тоді 38 тис. вояків, у генерала Денікіна – 40 тис., у Дієвій армії Симона Петлюри – 15 тисяч.

Після об'єднання військ Галлера й Пілсудського поляки мали на Галицькому фронті 100-тисячну армію...

Авторові цих рядків невідомо, скільки тисяч галицьких лицарів Української Незалежності викосив тиф після їх відступу за Збруч, скільки померло їх у таборах для інтернованих і полонених на території Чехо-Словаччини, Польщі, Росії. Та відомий фінал тієї трагедії, пролог якої відбувся восени 1918 р. на березі ріки Сян – влітку 1920 р. чекістські кати затопили у Білому морі баржу, на борту якої знаходилось 217 ув'язнених січових стрільців, які до того перебували у підмосковському концтаборі, що називався... Кожухів.

А був ще й епілог. І такий тривалий...

Поглянемо ще раз на дані про чисельність війська, які весною 1919 р. відстоювали незалежність України. Невелика Галичина (всього три сучасні області) і ще менша Буковина виставили 38 тисяч воїнів, а всенька Велика Україна (Волинь і Поділля, Наддніпрянщина і Слобожанщина, Катеринославщина й Таврія) лише 15 тис. – у два з половиною рази менше.

А де була решта? Хто де. Одні сумлінно несли службу в індивідуальних гарнізонах всеукраїнської фортеці, оспіваної Володимиром Самійленком:

"Кожна піч українська –
фортеця міцна –
Там на чатах
лежать патріоти".

Інші терпляче виглядали зореносних землемірів – ждали обіцяної кремлівськими фарисеями земельки. Діждалися. Як писав Павло Тичина,

"Врізали вам поля –
В головах тополя,
А голів нема".

Треті, найбільш енергійні, поспішали за кожухами й кожушенками – воювали в загонах різнокаліберних отаманів, у кожного з яких шансів на перемогу було не більше, ніж у лідерів нинішніх міні-блоків і мацюпусіньких партій.

Історики скажуть, скількох саме відсотків озброєних чоловіків, що воювали під орудою отаманів, вистачило б, аби у лавах Дієвої армії Симона Петлюри відстояти державну незалежність України, як зробили це патріоти бідної Фінляндії – держави, яка за рейтингом найбагатших країн світу посідає 13-е місце (США – десяте).

Муза історія Кліо – велика жартівниця. Особливо полюбляє вона злі жарти з народами, які хронічно слабують на політичний склероз.

Ми стали свідками того, як під час виборної кампанії отамани і отаманчики метушаться, засипаючи нас з ніг до голови словесними благами, обіцяють золоті гори і ще трішки.

Непрохідні лідери, відтягнувши на себе бодай якусь мізерну кількість голосів, послабили позиції тих, хто відстоює молоду нашу Незалежність, над якою розчепірились пазурі двоголового хижака. Після 26 березня голоси непрохідних будуть поділені між переможцями пропорційно до набраних ними голосів. Хіба це не парадокс, якщо частина голосів, поданих за якийсь патріотичний блок, піде на рахунок Віктора Януковича?

Виграна торік битва за незалежне майбуття України не стала вирішальною. Ми здобули лише плацдарм для Перемоги. Ми – це не лише ті, хто відстоював і відстояв гідне майбутнє народів нашої країни, а й усі ті, хто в містах і селах у ті тривожні дні був душею й розумом на Майдані. Тож будьмо послідовні. Відстоюйте право України бути "в народі вольних колі", а не скніти на заплісанявілих задвірках азіатської імперії. На плацдармах завжди найзапекліші бої, коли такий дорогий і кожен боєць, і кожен патрон, а в нашій безкровній битві – кожен бюлетень.

Пам'ятаймо – на війні, як на війні: тих, хто покидає плацдарм, чекає або куля в спину, або безіменна могила в холодних водах, або прокляття нащадків.

Буде Українська Україна – прийде й достаток.

Не спішіть за кожухами.

Щастя Україні! Щастя навіки!

Василь-Юрій КРИВЕНЬ,
учасник Помаранчевого здвигу
с. Піщани
Стрийського р-ну
на Львівщині

19 березня

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

...Сиділа на дільниці, спостерігала увесь день. Вчора в списках виборців на моїй дільниці було 1925 чоловік. Сьогодні вранці стало вже 2122. А ввечері, перед підрахунком голосів, їх було 2251. Як могла дільниця "вирости" на 225 чоловік?

Комісія мені трапилася нормальна, не буду брехати, пустили спостерігати за підрахунком. Зір у мене гарний, тому я бачила, як розкладали бюлетені на ближчому боці столу. Два рази "ловила за руку" людину, яка клала бюлетень за Козуліна в пачку бюлетенів за Лукашенко.

Результати дострокового голосування і голосування в день виборів дуже відрізняються. Цифри пам'ятаю майже всі, тому що не раз перечитала протокол (до речі, підписаний – рідкісний факт! – головою комісії). Загалом за результатами голосування в день виборів Мілінкевич одержав 350 голосів, Лукашенко – 540, Козулін – 73, 107 бюлетенів було "проти всіх", 22 зіпсованих. А тепер зіставте з результатами дострокового голосування: Мілінкевич – 25 голосів, Лукашенко – 355, Козулін – 26, "проти всіх" – 3 бюлетені. НЕ ВІРЮ, що результати можуть так відрізнятися. Тим більше, що достроково голосували не лише старі лукашисти.

Найбільший відсоток дострокового голосування дала студентська гуртяга – зрозуміло, чому.

19 березня після спостереження на дільниці ми потрапили на Жовтневу площу вже майже під кінець мітингу, опів на одинадцяту. Як висловилась Аська, "знову влада обдурила народ": ні водометів, ні колон спецназу, ні тобі отруйних газів. Та усі ці штуки були і не потрібні. Найдієвіша зброя теперішньої влади – страх. І вона ним вміло користується. Народ був заляканий задово до 19-го. Заляканий заявами спецслужб про чергові "накриті" бази для навчання бойовиків. Заляканий ідіотськими чутками про грузинських терористів, які нібито наміряються підірвати 4 школи в Мінську (а також, до речі, запустити отруту у водопровід). Одного мого знайомого мати просто замкнула в квартирі на ключ і не пустила на мітинг.

Загалом там було максимум тисяч 10 народу. Постояли-постояли, потім пройшли до площі Перемоги і звідти розійшлися по домівках.

Але завтра я піду знову.

20–21 березня

МАЙДАН

ЧАСТИНА 1.
ПОЛОНЕЗ ОГІНСЬКОГО

Я пишу ці рядки 22 березня в 0.48. За останню добу я спала всього 2 години, півтори години тому мене відпустили з відділку міліції. Я дотепер не знаю, де мій брат, що ніс людям, які стояли на площі, харчі.

Можливо, вони і зараз ще стоять там, на Жовтневій площі, зчепившись кільцем, намертво взявшись за руки навколо маленького наметового містечка, щоб захистити його своїми тілами. На Мінськ падає десятиградусний мороз. Підкріплення не прийде, ніхто не прорветься через ментів і гебешників у цивільному, що блокують усі входи і виходи на площу. Ніхто не зможе пронести їм гарячий чай або спальний мішок. У цьому я кілька годин тому переконалася на власному досвіді. Багато хто з них стоїть уже понад 15 годин. А хтось і більше доби. Незабаром їх просто почне вбивати мороз. Чергова "елегантна перемога" режиму.

За ці два дні я начебто подорослішала років на 10. Ці дні вмістили дуже багато і, можливо, змінили моє життя навіть більше, ніж я зараз можу уявити. У ці дні я довідалася, що значить Переступати страх, що значить Любити і що значить Ненавидіти. І як це буває, коли валиться все життя. Дещо, з того, що я дізналася і відчула, я ніколи, НІКОЛИ не зможу забути. А дещо не зможу простити. Скільки житиму – стільки палитимуть мене ці спогади. Напевно, це були найсильніші потрясіння в моєму житті.

Воно було синє, таке синє, якого кольору я ніколи не бачила. Коли буду вмиратиму, я намагатимусь згадати це дивно-синє небо над Жовтневою площею в Мінську. Увечері, 20 березня, коли почався наш білоруський Майдан.

Уже зараз на учасників наметового містечка виливаються ріки неправди. Мовляв, і сплановане це все було заздалегідь, і стоять там всі обкурені-обколені, пропиті відморозки. І влада навіть називає суми, які нам нібито заплатили. Дуже прикро, що схожої політики дотримуються багато російських ЗМІ. Особисто для мене це як ніж, устромлений в спину людиною, яку ти вважав своїм другом.

Тут я буду писати правду і тільки правду. Можете вважати це найточнішою інформацією. Я була в числі першого десятка людей, що під світлом телекамер і бліцами фотоапаратів почали ставити намети. Так вийшло. Тепер мені вже однаково світить тюрма, причому п'ятнадцятьма добами не відбудуся. Але чим би це не скінчилося, я не шкодую про своє рішення.

ПОЛІТИКА

ЩОДЕННИК З МІНСЬКА*

БІЛОРУСЬКИЙ МАЙДАН ОЧИМА ОДНОГО З ЙОГО УЧАСНИКІВ

Отже, небо над Жовтневою. Коли там 20 березня зібралося 10 тисяч людей, воно було прозоро сине, у ньому народжувалися перші іскри зірок. Олександр Мілінкевич, стоячи на сходах Палацу профспілок, кричав у мікрофон про те, що вибори були незаконні, що на виборців тиснули, що відбувалися масові фальсифікації. Потім включили музику, і над величезною площею поплив сумний і строгий Полонез Огінського "Развітанне з Радзімай". Ми підспівували тихо, урочисто, начебто це був гімн. Отоді в мені щось зламалося і вийшло. Горло здавило туге ридання. Закинувши голову, дивлячись крізь завісу сліз у високе небо, я слухала слова, начебто написані про нас:

Ростань на ростанях краіны,
Раніць думкі шлях абраны,
Прагне сэрца ў родныя мясціны,
І радзімы вобраз ажывае растрывожанаю ранай...

Зноў

Залунае наш штандар,
Палыхне ўначы пажар,
І паходнаю трубой
Зноў пакліча нас з табой
на мужны бой мая краіна–
Край адзіны,
За яго ў выгнанні
Шлях вяртання,
Шлях змагання.

Це була не просто пісня – вона кликала і просила. І ми її не підвели. Після пісні чіпляли наші значки, "за волю" і намагалися тихенько влитися в ланцюг людей.

І от за цією живою стіною-ланцюгом ми встановили свої намети. Чітко пам'ятаю момент, коли я стояла в людському ланцюгу, вагаючись, чи йти всередину, і мене покликала моя подруга, що вже працювала там.

Ніяких особливих емоцій я тоді не відчувала. Просто ступила всередину і взялася за дугу, допомагаючи ставити намет. Потрясіння прийшло пізніше. Спочатку я ховала обличчя під каптуром, тому що безліч відео- і фотокамер цілилися нам прямо в очі. Потім я вирішила, що це якесь половинчате рішення: чого вже тут зупинятися. І зняла каптур.

Ми поставили намети, розстелили килимки і сіли на них. Отоді мене почало трусити. Прийшло усвідомлення того, ЩО ми зробили. І того, що все моє попереднє життя, дуже ймовірно, у цей самий момент іде піском крізь пальці. Усе життя! І інтелектуальні ігри, і дитячий клуб, що був моєю радістю стільки років. І забезпечене існування, і робота в науковому журналі, і друзі, і книги, і батьки. І улюблений Мінськ. І, можливо, Білорусь... і, можливо, воля.

Я намагалася ховати сльози під каптуром, щоб не бачили журналісти. Некрасиве це видовище, коли людину трясе і викручує від ридань. Потім заспокоїлася: що зроблено, те зроблено. Назад дороги немає. Справді, чи варто було читати в дитинстві такі гарні книги і слухати такі гарні пісні, щоб потім у житті виявитися "не при чому"?

щось ще говорили на сходах. Але головні події відбулися не там, а в самій гущі народу. Коли люди раптово розділися, звільняючи місце, і на асфальт упали перші намети. Серед них був і мій. Їх почали ставити 5 чоловік. Я не встигла туди підійти – з юрби раптом вискочили міцні хлопці з невиразними обличчями, у чорних шапочках. Вони розлютовано топтали намети, ламали дуги, хапали і забирали спальники і намети, намагалися вдарити тих, що їх розкладали. Діяли дуже злагоджено і чітко. Дещо людям вдалося вирвати з рук, але більшість речей вони позабирали. На щастя, це була лише перша партія. Потім люди просто стали навколо нас стіною, міцно зчепилися ліктями і нікого не пускали всередину. Тих, хто намагався прорватися, відтискували плечима.

А провокаторів, гебешників у цивільному було багато, страшно багато. Вони зграйками стояли навколо. А деякі

Залишалося зробити тільки одне, і я це зробила. Зателефонувала людині, яку я люблю вже два роки, і сказала йому про це. Давно хотіла, але не могла зважитися. А зараз уже боятися нічого.

ЧАСТИНА 2
"ПРЕКРАСНОЕ ДАЛЕКО"
і дещо про неправду

Спочатку навколо нас було дуже багато народу, стояли щільним кільцем. Грала музика, журналісти підходили брати в нас інтерв'ю. Я говорила з кореспондентом "Євроньюс" і грузинськими тележурналістами, з кореспондентом НТВ. Не дуже це тішило, чесно кажучи, але вони чомусь досить часто підходили саме до мене.

Після 23.00 музику вимкнули, тому що закон забороняє голосну музику вночі. Ми прагнемо дотримуватися закону в усьому, навіть у дрібницях. Тому що знаємо: будь-яку дрібницю можуть обернути проти нас. А якщо не знайдуть таку дрібницю – придумають.

Після дванадцятої години люди почали розходитися, тому що незабаром переставало працювати метро. Нас залишалося усе менше і менше, але оточення стояло просто-таки на смерть.

Уночі почали приходити люди з термосами гарячого чаю. Це були, як правило, жінки похилого віку і чоловіки з найближчих будинків. Пройти до нас від самого початку було непросто. Щоб не дозволити народу нас підтримати, міліція затримувала на підступах кожного, в кого виявляли термос, їжу або спальник. Але люди якось проходили. Пам'ятаю двох жінок похилого віку, які притягли три термоси з гарячою водою. Вони цілували нас і казали, що будуть молитися за нас. Над ранок прийшов зовсім старий дідок з м'ятим целофановим пакетиком. У пакеті виявилися варена ковбаса і хліб. Дідусь сказав: "Вибачте, що так мало: це все, що було в холодильнику".

Якби не ці люди, нам було б тяжче. Зараз міліція перехоплює їх і дає за термос чаю або спальник 10 діб. За вчорашніми даними в Інтернеті, затримано вже понад 100 осіб.

Чим ми займалися? Спілкувалися один з одним, сиділи колом, співали пісні. Найпершою ми заспівали "Прекрасное далеко". Ця пісня була начебто про нас. Якісь радіожурналісти підсунули нам мікрофон і записали.

У мене перехопило горло на словах:

"Слышу голос, голос спрашивает строго:
А сегодня что для завтра сделал я ?"

Цю пісню, в оточенні людей, що закривають нас своїми тілами, я теж постараюся запам'ятати на все життя. Цей вечір був, мабуть, найкращим і найважливішим в моєму житті.

Моя розповідь буде багато в чому спростуванням усієї неправди, яку зводять на нас білоруські і деякі російські ЗМІ. Отже, НЕПРАВДА, що наша акція – антиросійська, що ми ненавидимо Росію. Серед нас були росіяни з Москви, з російським триколором. Наш майдан починався не тільки під білоруські пісні. Дружніше всього ми співали "Перемен", "Группу крови", "Звезду по имени солнце" Цоя і "Просвистела" ДДТ. Співали "Атланты" Городницького, "Книжные дети" Висоцького, "Идиотський марш" Медведева. Співали "Крилатые качели".

Наш протест – проти брехні і диктатури, проти фальсифікації виборів і зникнення людей, побиття журналістів. Проти Радянського Союзу, що хапає нас за ноги із своєї, здавалося б, глибокої могили.

Хочеться запитати росіян: невже вам потрібний такий союзник, як Лукашенко? Союзник, обраний за принципом: "хоч сволота, зате наша сволота"?

Тим росіянам, що стояли в оточенні пліч-о-пліч з білорусами, такий союзник не потрібний. А ще з нами було кілька українців, що зуміли-таки проникнути через кордон з прапором. Був грузинський прапор. Було багато біло-червоно-білих прапорів і кілька прапорів Євросоюзу. Разом з нами намети ставили два молоді естонські журналісти.

(Закінчення в наступному числі)

*** – Цей текст невідомого учасника недавніх подій у Білорусі надійшов на адресу редакції електронною поштою**

СПАДЩИНА ІДЕОЛОГА НАЦІОНАЛІЗМУ

У Києві відбулася презентація книги Дмитра Донцова "Росія чи Європа". Презентація, що пройшла у читальній залі бібліотеки Інституту декоративно-прикладного мистецтва та дизайну ім. М. Бойчука та зібрала кількадесят студентів й викладачів цього інституту, була організована Печерською районною у м. Києві організацією Конгресу Українських Націоналістів та Київською міською організацією Молодіжного Націоналістичного Конгресу.

Представник МНК Сергій Пархоменко розповів присутнім біографію Донцова, окреслив основні проблеми, порушені у збірнику праць Донцова "Росія чи Європа".

Голова Печерської районної організації КУН Ярослав Грушка у своєму виступі наголосив на актуальності ідей Дмитра Донцова сьогодні, зупинився на тезах його збірки "Дороговказ у майбутнє", у якій один з провідних ідеологів українського націоналізму звертається до майбутніх поколінь.

"Якщо б ідеї Донцова були зараз неактуальні, навряд чи б сьогодні наші вороги вдалися до фізичного знищення таких яскравих представників українського націоналістичного руху, як заступник Голови Проводу революційної ОУН Іван Гавдида та провідний діяч Молодіжного Націоналістичного Конгресу Олександр Богатирчук", – вважає Грушка.

Голова Печерської РО КУН також висловив сподівання, що за президентства Віктора Ющенка в Україні буде створено більш сприятливі умови для поширення творчої спадщини Дмитра Донцова.

Однак він так і не посів належне місце в національному пантеоні, його погляди не дійшли до душі кожного сучасного думаючого українця. Комплекс меншовартості поки що має силу. В сучасній Україні праці Д.Донцова читають дедалі менше, вони залишаються "не модними". Більшість колишніх істориків КПРС та КПУ досліджують та навіть пропагують біографії більш зрозумілих їм націонал-комуністів В. Винниченка, М. Скрипника та інших. Натомість сучасне становище України, політика до неї Росії виявляють вражаючу правоту Д. Донцова, що спонукає до чергового прочитання його духовної спадщини.

Звичайно, як і будь-яка політично активна людина, Д. Донцов був складною та суперечливою постаттю. Однак ховатися за такий загальник не варто. Є очевидним, що все своє життя він прагнув всебічного унезалежнення України, надзвичайно принципово відстоював свою думку, не побоюючись критики. Критики Д. Донцова, особливо перефарбовані в синьо-жовте колишні комуністи, люблять підкреслювати, що сучасна Україна не пішла шляхом, на який він кликав, що вона не нагадує накреслений ним ідеал. Що саме було не сприйнято? Чи треба радіти з цього приводу? Спробуємо розібратися.

Хоч як це парадоксально, але національне українське піднесення кінця 2004 – початку 2005 років в Україні викликало мало не зворотні наслідки. Українець, що відстояв на майданах за незалежність України та за вихід української культури з колоніального становища, тепер, стежачи за діями своїх провідників, з подивом бачить, що лібералізм та демократизм не передбачають обов'язкового знання всіма громадянами України української мови чи використання її в побуті навіть етнічними українцями, переслідування за антиукраїнську діяльність чи діяльність на користь іноземної держави. Виявляється, що в Україні є цілі регіони, специфіка яких полягає у відмові від майже всього українського. Також українці дізналися про застарілість своєї національної ідеї, на зміну якій повинна прийти ідея громадянського суспільства та інші універсальні принципи (щоправда, ніхто достеменно не знає, що це, але багато хто цим прикриває відвертий нігілізм щодо національного аспекту розвитку держави). Їх закликають облишити боротьбу за незалежність, свободу, як начебто вже реалізовані досягнення, синтезу всіх ідеологій сучасної України, примирення всіх сил, на зміну критерію патріотизму поставити професіоналізм. "Роззброїтися", "змиритися", "синтезувати", "демократизуватися"... – і все це на тлі внутрішнього сепаратизму та шаленого тиску з Півночі. Не можна позбавитися враження, що національна еліта підлаштовується під настрої натовпу, забуваючи, що місією еліти є виховання народу, розвиток найкращих, але не плекання найгірших традицій.

Думки Д.Донцова так би мовити "з минулого" дійсно заперечують зазначені тенденції.

У збірці "Від містики до політики" (1957) Д. Донцов так визначив еволюцію змісту уроків, які він прагнув дати українцям: "Перед першою світовою війною доводив я, що вбити мусимо в собі двоєдушну людину, комплекс національного гермафродитства, коли хочемо протиставитися бурі, яка сягнула на нас; що мусимо виплекати в собі людину "сильного почуття, ясної думки й незламної волі".

Під час першої війни й національної революції доводив я, що політика нації, звільненої від пут гермафродитства, повинна бути протимосковська: культурно, політично, соціально і релігійно.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ПОЗИЦІЯ

УРОКИ ДМИТРА ДОНЦОВА ДЛЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

По першій війні доводив я, що дух нових людей в Україні повинен бути не пасивний, потульно-ідилічний, а активно-комбативний. Не лиш "сила чуття й ясність думки", а й "незламна воля". Під час Другої світової війни і після доводив я, що наші чуття, думка і воля мусять свій зміст черпати не в матеріалістичних лженауках занепадницького XIX ст., а в дусі нашої давнини".

Як бачимо, Д.Донцов вказував як на внутрішні недоліки українства, так і на зовнішні загрози. Він наголошував на тому, що незалежно від форми різних російських політичних сил, всі вони рішуче не зацікавлені в незалежній Україні. Характеризуючи політику Москви у 1950-х роках, він писав: "агенти Кремля – явні і ті, що під жовто-блакитною маскою – роблять все можливе й неможливе, щоб утримати наш народ в стані обезголовленої нації рабів. Щоб ні ідейно, ні політично не був ні наш народ, ні його еміграція очолені людьми одної, безкомпромісної ідеї, людьми волі і характеру". Д. Донцов вдало підкреслив психічну підоснову російської гегемонії в Україні: "у психіці українця, що не звикла шукати порятунку лише у власній силі, Росія представлялася ще недавно країною мрій, а може, й землею обітованою. Дикість і некультурність там тягли до себе дикі і некультурні елементи тут". Виходячи з цього, мислитель наполягав: "не визволимося політично, поки не визволимося духовно" ("Росія чи Європа?"). Увесь розвиток України з 1991 року підтвердив правильність цієї тези. Незважаючи на зовнішні ознаки (прапор, герб, гімн, уряд, Президент тощо) Україна й досі є духовною колонією Росії, про що свідчить відсутність національного кінематографу, надзвичайна слабкість книговидавництва, русифікація, засилля російського мас-медіа, поп-культури тощо. Саме ця обставина зумовлює велику кількість голосів, що з загрозливою стабільністю отримують антиукраїнські сили на виборах в Україні. А чи можна так ігнорувати національний чинник, щоби засліплено твердити: "всі ці проблеми будуть вирішені самі собою, як тільки покращиться матеріальний добробут"? Політика соціально-економічна ніколи не компенсує відсутність національно-культурної політики.

Д. Донцов справедливо вважав, що геополітика заснована на цивілізаційних розбіжностях. Російська цивілізація передбачає повну культурну асиміляцію українців, тим самим посягаючи на душу народу, на його сутність. Саме тому, усвідомлюючи і західні пастки, Д. Донцов наполегливо кликав українців на Захід, як єдино можливий варіант геополітичного захисту від Росії. Він вважав, що "аморфна російська маса може бути ведена лише абсолютизмом". Незважаючи на те, що ці думки підтверджені всім розвитком сучасної Росії, деякі сучасні українські демократи з гідною подиву утопічністю пропагують гасло "В Європу з Росією!".

Було б величезною фальсифікацією твердити, що мислитель покладав головні надії на зовнішні сили, а не на зміцнення потенціалу свого народу. Він усвідомлював, що головною проблемою українців є невміння послідовно відстоювати свої національні права, пристосуванство. У 1928 році він з гіркотою відзначав: "ми в житті економічнім, церковнім, політичнім і духовнім стаємо народом, що покохав вигоду, свою клітку і свого приборкувача". З іншого боку, він пророчо відзначав, що "досі в нас волю, щоб силу мати – заступається волею, щоб жити спокійно і "сито", філософією остаточної стабілізації" (прямо як списано з програми одної з сучасних популярних партій!). Головні надії він покладав на поступове пробудження українців від цього сну, виховання шляхетності, гідності, самоповаги. Перш за все він закликав до створення власної еліти, провідної верстви, яка могла б повести за собою народ, який звик жити в умовах залежності. Власне до цього закликав знаменитий постулат Д. Донцова: "Найбільше гнітять того, хто найменше вимагає".

Підкреслюючи вічний розкол серед української еліти, Д. Донцов тим не менш застерігав від механічного об'єднання всіх політичних груп. На його думку, об'єднуватися можна тільки людям спільного духу, тим, хто слідує наказу Шевченка любити "свою правду". "Не можна любити все: трохи синьо-жовте, трохи червоне, трохи тризуб, трохи серп з молотом і з катом за ними", – зазначав Д. Донцов ("Заповіт Шевченка", 1950). Чи не всупереч цьому застереженню намагаються діяти деякі сучасні українські політики. Як, приміром, можуть об'єднатися українські партії, що відстоюють ідею захисту української мови, культури, церкви з тими партіями, що пропагують ворожість до цих вічних базових цінностей українців, сіють розбрат між різними областями України!? Як можна примиритися з комуністами, які навіть не каються у вчинених ними злочинах? І тут актуальною є ідея Д. Донцова про необхідність постійної боротьби за власні національні права, Добра зі Злом. На нашу думку, Д. Донцов не був принциповим противником демократії чи "співцем тоталітаризму", на чому наполягали деякі його критики. Він виступав проти таких форм демократії, які ігнорують права титульної нації, загалом національний чинник, ті демократії, що мають тенденцію до перетворення на безвладдя, охлократію. Д. Донцова треба вважати одним з видатних критиків фраз, термінів, за красивою формою яких в конкретних умовах часто ховався огидний зміст (наприклад "інтернаціоналізм"). Він вимагав необхідності чіткого формулювання завдань та напрямків розвитку нації, відмову від політичного хитання.

Отже, навіть побіжний огляд деяких думок Д. Донцова свідчить про їхню незаперечну цінність для сучасної України. Незалежно від того, в яку політичну оправу їх включати (націоналізм, консерватизм чи щось інше), від того, наскільки сучасна політична еліта України засвоїть ці уроки, великою мірою залежить подальший розвиток нашої держави.

Олександр МУЗИЧКО, кандидат історичних наук, доцент Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова, член правління одеської "Просвіти"

СИМВОЛ БОЙОВОЇ СЛАВИ

Нещодавно з ініціативи голови секретаріату Конгресу Українських Націоналістів Волині Валентини Єгорової та зав. відділенням новітньої історії Волинського обласного краєзнавчого музею Тетяни Дудар в урочистій обстановці відбулася передача бойового червоно-чорного прапора в музей. Силами працівників відділу новітньої історії, яку очолює Тетяна Дудар, в обласному краєзнавчому музеї зібрано велику кількість експонатів: спогади ветеранів (серед них оригінал щоденника повстанської зв'язкової), роботи Ніла Хасевича, особисті речі та однострої повстанців, навіть "грипси", тобто таємні шифровані повідомлення, які в ті часи були чи не єдиним засобом зв'язку. Пересувні стенди з історії УПА часто виставляються в містах і селах області, в школах та вузах. Їх супроводжує директор музею А. Силюк.

І ось ще одна свята реліквія – бойовий прапор УПА. Його пошила повстанська зв'язкова у 1942 році простою голкою з трьох клаптів дешевої тканини. Стяг побував у боях, а коли національно-визвольна боротьба була придушена червоними окупантами, його зберігали люди, ризикуючи власним життям. У трилітровому скляному слоїку 60 років прапор пролежав закопаним у землю.

А 18 серпня 2002 року при посвяті повстанської могили в Маневицькому лісі поблизу села Вовчиськ незнайома старенька жінка виконала передсмертний наказ зв'язкової і передала символ бойової звитяги ветеранам ОУН-УПА, а вони, в свою чергу, передали прапор молодим націоналістам.

24 березня 2005 року чорна ворожа рука підпалила штаб УПА в місті Луцьку. Згоріло майже все, а легендарний прапор дивом уцілів. І ось тепер його передано на вічне зберігання в музей.

Тетяна БАРБЕЛЮК (Байда), ветеран ОУН-УПА, член КУН, м. Луцьк

ДУМКИ ВГОЛОС

ЧОГО НЕ ОСЯГНУВ КАРЛ МАРКС

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ся. – *ВЛ.*) Цей народ давній та численний, який володів таким величезним простором у Європі та Азії, не мав історика, ще не прославився перемогами, не відбирав чужих земель, а завжди поступався своїми..." (Карамзин Н. Предание веков. С. 43). Карамзін стверджує: "Фіни російські ...мали не лише постійні житла, селища, але й міста: Бєлозеро, Ростов, Муром і т.д."). Усі народи й племена, що мешкали на цих неозорих просторах, не тільки Карамзін, а й інші дослідники називали узагальнюючим іменником "фіни". До фінів вчені відносили і мерю (район Ростова), і мурому, черемису, мещеру (південніше на схід від мері), лівів у Лівонії, чудь в Естонії (східніше Ладоги), навору (район Нарви), ямь (це вже власне нинішня Фінляндія), весь на Белозері... А далі ще пермь, остяки, печора...

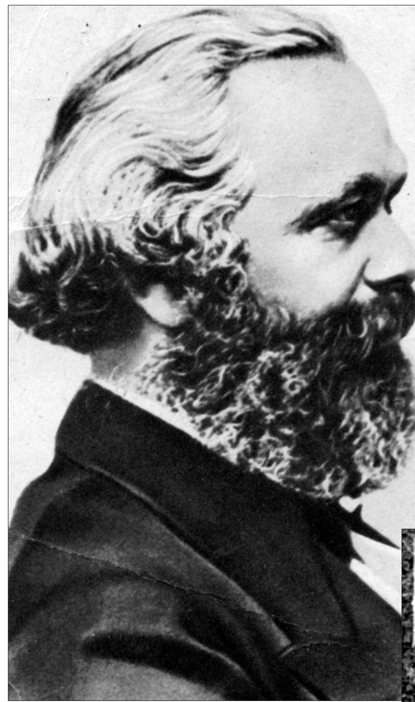
Василь Ключевський, теж видатний історик Росії, у другій половині XIX століття пішов значно далі й глибше від попередника Карамзіна, розповівши у своєму "Курсе российской истории" про походження великоросів. На особливу увагу заслуговує його розвідка "Этнографические последствия колонизации верхнего Поволжья". Історик переконував: фінські племена поселилися серед лісів і боліт центральної та північної частини Росії в ті часи, коли тут ще не було слов'ян. Навколо Оки та верхньої Волги у XI–XII століттях жили три фінські племені: мурома, весь та меря. Нині в центральній Великоросії вже немає навіть залишків цих племен...

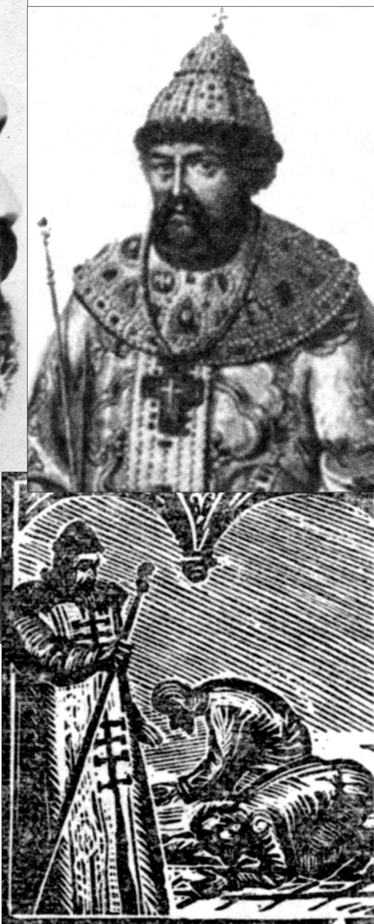
Ключевський запрошує читача до спадщини римського історика Публія Тацита, котрий зазначав у своїх творах, що фіни були дуже бідними й дикими племенами, не знали ні будинків, ні зброї, ні з ким не воювали, були миролюбні, лагідні та покірні. Вони не чинили опору забродам, прагнули співпрацювати із пришельцями-колонізаторами. Частина з них все ж покинула рідні місця й подалися на північ. Тацит писав про це ще за багато століть до того, як фінські племена навчилися споруджувати будинки та гострити зброю. Олександр Герцен у 30-ті роки XIX століття, відбуваючи заслання на півночі, у В'ятці, зауважив вражаючу відсталість вотяків, мордви, черемисів, чувашів, яких письменник також означав одним словом – "фіни".

Інколи всі угро-фінські племена "охрещували" іменником "чудь". "Від нього й зневажливі похідні словечка: "чудак", "чудно", "чудить" і т. п. У значенні "убогий фін" побутувало в літературі й слово "чухонець". Згадаймо "Вступ до пушкінського "Медного всадника", де: "Чернели избы здесь и там. Приют убогого чухонца"...

З віками докорінно змінювався менталітет колишніх чухонців. Вони розпрощалися із традиційною лагідністю, продемонструвавши патріотично-військову стійкість у зимову війну 1939–1940 років, котру безглуздо й нахабно розпалили у тих січнях керманичі із Кремля, прагнучи утворити нову союзну республіку... Загубили в снігах Карельського перешийку до півмільйона червоноармійців. Колишні "чуді" якось зуміли обійтись без диктатури пролетаріату та керівництва "старшого брата" й довели незаперечну вищість у створенні матеріальних цінностей над володарями сусіднього "граду Петрового" – "колиски світової пролетарської революції", розколихати яку так мріяли у свій час більшовики...

Всі радянські енциклопедії у минулому доводили: російський народ склався внаслідок злиття слов'янських племен, закрокувавши величезними просторами подалі від давнішої так званої "колиски" – Київської Русі. В унісон із "колисковою" лженауковістю звучали й нині звучать голоси більшості колишніх і нинішніх дослідників віковічної теми – "Откуда пошла Русская земля, кто в Киеве начал первее княжити й откуда Русская земля стала есть..."

"Большая Советская Энциклопедия" довоєнного видання (Т. 49), ведучи мову про походження росіян, дипломатично замовчує це делікатне питання, накопичуючи величезну кількість загальних фраз про велич російського народу, його прогресивну роль, стійкість у боротьбі за своє існування і т. д. Та все ж акцентує увагу читачів на отій "колисці", звідки нібито й пішли у світ росіяни, але чомусь вони у ній так довго вигойдувались... Треба погодитись: жоден із народів світу не є стовідсотково "чистим". Наші славні предки – київські русичі не могли не прийняти до своїх артерій та вен краплини крові печенізької, половецької, татарської, польської, навіть грецької та турецької... Маси литовців та варягів асимільовувалися на наших теренах. Усі ми є нащадками невідомих нам пращурів, та все ж переважно ми – із праукраїнців! У нас збереглася праукраїнська, прадавньоруська національна суть.

У давні літа частина русичів-українців, праруський відламок, вирушила в мандри світами, асимілюючи, підкорюючи, винищуючи інші народи, котрі не були в змозі витримати цей натиск. Та скільки було цих русичів? Який, хоч приблизно, відсоток ліг в основу створення великоруської народності? Навряд про це стане відомо нам. Існувала думка: русичі масами залишали Київську Русь у татаро-монгольське лихоліття в XIII віці. Та Володимир Антонович заперечував цю тезу: адже вже через кілька років після погрому Русі ханом Батиєм Київ був велелюдним містом, куди приїздили навіть іноземні купці.

Отже, не було тоді масової міграції русичів на північ та схід, а було лише часткове переміщення наших пращурів в інші землі. Цей процес тривав і до нашестя татаро-монголів, і після нього. Пальму першості в колонізації величезних просторів Михайло Грушевський віддає кривичам, що жили по Двіні та в районі нинішнього Смоленська. Кривичі спершу сколонізували Ізборськ, Псков, згодом рушили далі. На півночі зустрілися із в'ятичами. "Вона (колонізація. – *В. Л.*) – підкреслював Грушевський в "Історії України-Руси", – була початком сформування наймолодшого, але й найчисленнішого з слов'янських народів – великоросійського. Він утворився на фінськім ґрунті сією новгородсько-кривицькою та кривицько-в'ятицькою колонізацією, асимілюючи фінську людність". (Т. І. – С. 185, Нью-Йорк, 1954).

Дмитро Дорошенко, йдучи услід за М. Грушевським, підтримав працю російського професора Любавського, котрий у дослідженні про утворення основної державної території великоросійської народності теж стверджував: великоруська народність виникла на фінському ґрунті. Та й сам український історик був твердо переконаний у тому, що "пасмо фінських племен", яке оточувало східних слов'ян з півночі та сходу, для східно-слов'янського півдня, для будучої України значіння не мали, хоч мали велике значіння в сформуванні і діях великоруського народу" (Нарис історії України. Т. І. – С. 36).

Саме Д. Дорошенко і вказав на причину фальсифікування історії Київської Русі: "Російська історіографія, служачи інтересам російської держави й панують чої великоруської народності, виробила особливу схему так званої "Руської історії", змішуючи в ній докупи рівні поняття: історію територій, історію народу й історію держави" (Т. І .– С. 17). Доповнимо: і приписали до великоруської історії віки Київської Русі!

Сучасний російський народ – це не злиття частини східнослов'янських племен, а унікальний національний конгломерат, в якому значно більше так званих "інородних елементів", ніж києворуських. Це й стало проблемою для мислячого Маркса, котру він не поспішав вирішувати, вагаючись – чи приєднатись до теорії Духинського...

Василь Ключевський писав: у згаданому вище нарисі треба визнати участь фінського племені в утворенні антропологічного типу великороса. Наша великоруська фізіономія, писав він, не зовсім точно відтворює загальнослов'янські риси.

Інші слов'яни, визначаючи в ній ці риси, разом з тим, відзначать деякі домішки: вилицюватість великороса, перевага темного кольору волосся, особливо типовий ніс, що покоїться на широкій основі, з великою ймовірністю це відносять за рахунок фінського впливу..." (Ключевский В. Исторические портреты. – С. 44).

Французький мандрівник, письменник маркіз де Кюстин, у 1839 році, побувавши у Петербурзі, також зауважив азіатськість типу обличчя великоросів: "Очі їх дають щось особливе, у них своєрідний вираз, – погляд їх лукавий, як і в азіатських народів, так коли побачиш цих людей, то видається, що потрапив до Персії". (Кюстин, де. Николаевская Россия. – С. 52).

Михайло Покровський, видатний історик-ленінець, у 20-ті роки XX століття в одній із своїх популярних праць "Русская история в самом сжатом виде" акцентував на вирішальній ролі сильної праруської мови у слов'янізації фінських племен на півночі та в басейні Волги, які там були істинними автохтонами. Вчений зазначав: "Слов'янська мова ще не переконує, що в наших жилах неодмінно тече слов'янська кров... Слова "Москва", "Ока", "Клязьма" – не слов'янські, а фінські, – вони не переконують, доводять, що колись тут проживали фінські племена, вони й до цього часу не вимерли, а лише були підкорені слов'янами, ослов'янились, засвоївши собі слов'янську, тобто руську мову, і нагадують про себе зовнішніми рисами теперішнього великороса, москвича чи владимирца..." (История в самом сжатом виде. С. – 18). Книга Покровського побачила світ 1933 року. Якби довелося жити цьому вченому до 1937–го, то волочив би тачку в якомусь таборі гулагному поруч із майбутнім радянським академіком Дмитром Лихачовим... Після тридцятих років ідеологи-сталіністи походження великоросів вже визначали по-іншому...

Не забутий нами правдивий і сміливий історик Михайло Брайчевський. У книзі "Походження Русі" (Київ, 1968 р.) він змушений був не "сумніватися" в існуванні отієї "колиски трьох братніх народів". І все ж зробив особливий наголос на злитті на сході та півночі – без активного втручання Київської Русі – народів – пермі, чуді, ямі і т. д. воєдино.

Академік Петро Толочко, якого нині справедливо піддають критиці у різних параметрах, десять років тому видав велику за обсягом "академічну" книгу – "Київська Русь" (Київ). Загалом – корисна праця. Але зашкодив дуже книзі, приточивши до останніх сторінок таку сентенцію: "...У реальному житті проблеми спадщини не існує. Її давно успішно вирішили самі народи – український, російський та білоруський, розвиток яких у помонгольський період рівною мірою ґрунтувався на високих досягненнях епох Київської Русі..." (С. 343 згаданої книги). Погодимось із автором: були високі досягнення на Русі. Але наші народи розвивалися не "рівною мірою". А проблема спадщини таки існує. Інакше – хто ж ми і чиї ми тоді? Відзначимо в негативному плані академічну за масштабами наполегливість Петра Толочка у черговому репродукуванні образу тієї легендарної міфічної "колиски", у котрій нібито вигойдувались три народи... Своєрідною противагою цим зусиллям є роздуми академіка Петра Кононенка, який у книзі "Свою Україну любіть..." (теж – Київ. теж –1996 р.) значно об'єктивніше сказав про походження українського та російського народів: "Державотворчим ядром української нації стали поляни, які виявили свою ідентичність ще принаймні на початку нашої ери;

Російську державу творив конгломерат інших племен та расових типів. Праукраїнську сутність визначали чинники європейські, російсько-азійські. Це й визначило основи не тільки державності: демократичної чи абсолютистської (тиранічної), а й менталітету" (С. 13).

Дослідник нашої гіркої історії Павло Штепа повторив не дуже приємне для багатьох одкровення поета Олександра Блока з вірша "Скифи": "Да, азиаты мы с раскосыми и жадными очима.." І ще раз підтвердив відомі істини про походження великоросів: "Прапредки теперішніх московитів-угрофінів примандрували на землю теперішньої Московщини та Фінляндії ще за непроглядних часів передісторії. Літописець XI ст. згадує про московські племена – чудь, черемису, лівь, ямь, весь, чухну, пермь, мордву, мокшу, самоядь, мещеру, карель, зирунь, ерзю... Ці племена не мали ні законів, ні моралі. Жили в землянках, їли рибу та сире м'ясо. У тих краях донині не знайдено жодного слов'янського похоронення, датованого раніше X ст. У ті часи Київ був культурнішим та багатшим за Париж і Лондон..." (Штепа П. Московство. С. 7).

Та Париж Парижем, а славна Київська Русь завжди залишається великою нашою Руссю, яка ніколи не виколисувала інших народів, бо зродились ті народи з інших основ.

...Можливо, з часом і Карл Маркс поділив би остаточно погляд мудрого київського професора Духинського про справжнє походження великоросів. Та, мабуть, не встиг...

Віктор ЛУПЕЙКО,
заслужений
вчитель України, лауреат
літературної премії
ім. Г. Косинки,
Тетерів на Київщині

КІНО

"КОБЗАРІ" ПО-ГОЛІВУДСЬКИ

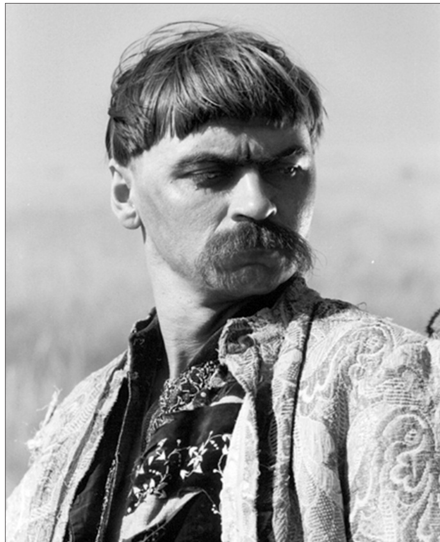
УКРАЇНСЬКИЙ РЕЖИСЕР ОЛЕСЬ САНІН ЗНІМАЄ ФІЛЬМ ДЛЯ ВСЕСВІТНЬОГО ПРОКАТУ

Про необхідність відродження українського кіно говорять останнім часом так багато, що мимоволі хочеться вірити, нібито хтось щось у цьому напрямку робить. Фішка лише в тому, що ніякого відродження очевидно не може бути без виходу на широкий прокат, а з цим у нас самі проблеми. Тут аби нарешті змусити прокатників дублювати фільми для кінотеатрів українською – і то мрія, котра після цих виборів може й не здійснитися, якщо гуманітарного віце-прем'єра змінять... Реалії ж світової індустрії такі, що понад 90 відсотків кіноринку – сфера компетенції Голливуду, а всім національним проектам, включно навіть з такими поважними, як, скажімо, французькі, італійські чи німецькі, залишається менше десяти. Як не крути, а виходить чортзнащо...

Тим не менше, можна, виявляється, й через Голливуд національне кіно якось із темного місця зрушувати – і саме це збирається зараз робити відомий режисер Олесь Санін, беручись за зйомки нової картини "Кобзарі". Це буде, хоч як воно парадоксально звучить, історія американського хлопчика Пітера, який разом із батьками наприкінці 1920-х років приїхав до України. Потім батько загинув, а Пітер зійшовся з кобзарем Іваном Кочергою, з яким подорожував Україною... От лише взимку 1934-го Івана Кочергу разом із кількома сотнями інших лірників страчують під Харковом на сумнозвісному з'їзді кобзарів. Єдиний свідок страшного злочину, який залишився живим, – Пітер...

"Сценарій був обраний американськими фахівцями, вони у цій темі бачать комерційну складову", – розповів Олесь Санін на нещодавній презентації свого проекту для преси. Він обіцяє, що за технічними характеристиками аналогів цьому фільму серед українських картин не буде, адже над нею працюватимуть фахівці компанії "Фільмотехніка", які цього року отримали за свої розробки два "Інженерно-технічні призи" Американської кіноакадемії (ці відзнаки ще називають технічними "Оскарами").

Бюджет "Кобзарів", як на українські реалії, фантастичний – 14 мільйонів доларів. 10 із них дають спонсори, серед яких українські підприємці й благодійні фонди, а також Голливудська фундація "Тризуб" (США), решту "докладе" держава. Санін упевнений, що картина матиме не лише український, а й міжнародний прокат, і спеціально для цього готує дві версії фільму: двогодинну україномовну та тригодинну англомовну. Актори теж обіцяються неабиякі – досить сказати, що на одну з головних ролей запрошено легендарного Джека Пелланса ("Раптовий страх", "Шейн", "Бетмен"), американського актора українського походження, який має зірку на Голливудській алеї слави і є головою фундації "Тризуб". Українським акторам, як твердить режисер, буде вельми цікаво й повчально попрацювати в такій компанії.

Олесь Санін у своєму фільмі «Мамай»

Віталій КОЩОВИТИЙ

ПРЕМ'ЄРА

СТАС ПЕРФЕЦЬКИЙ СТАВ... НЕЛЕҐАЛОМ

Схоже, Юрій Андрухович у столичному Молодому театрі "прописався". Зовсім недавно ми писали про успішну прем'єру вистави за його романом "Московіада", а тут одразу ж інсценізовано й інший його роман – "Перверзія", і знову не без участі цього театру. Щоправда, участь ця паритетна з Дюссельдорфським драматичним театром (Німеччина) та Палермським театром Гарібальді (Італія). П'єсу за своїм романом написав сам Андрухович, зветься вона "Нелегал Орфейський", а постановку здійснено в рамцях проекту з підозрілою назвою "Нова Європа – в очікуванні варварів?"

"Варвари" – це, виявляється, ми з вами, а заодно й інші "пострадянські" народи, як то поляки, чехи й литовці, які активно інтегруються в культурну Європу. Чотири найвідоміші на Заході письменники з цих країн отримали замовлення написати ексклюзивні театральні тексти, де було б їхнє власне бачення сучасності. За Україну "віддуватися" випало Юрію Андруховичу, і ось Європа почерез його Стаса Перфецького (головний герой "Перверзії") мусить тепер пізнавати Україну.

П'єса, у порівнянні з романом, вийшла дещо спрощеною, але все одно постановка сприйнялася із захватом. Шкода лише, що в нас її можна було побачити тільки раз – далі "Нелегал Орфейський" мандруватиме Європою.

Інґвар СТАХОВИЧ

ДО ДЖЕРЕЛ

ФЕНОМЕН ПІЗНЬОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

ДОСЛІДНИК ЮРІЙ ПЕЛЕШЕНКО РЕКОНСТРУЮВАВ ДВА НАЙМЕНШ ЗНАНІ СТОЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Одним із найцікавіших останнім часом видань із царини медієвістики є монографія доктора філології Юрія Пелешенка "Українська література пізнього середньовіччя (друга половина XIII–XV ст.): Джерела. Система жанрів. Духовні інтенції". Цю студію присвячено чи не найменш дослідженому періодові нашої літератури.

Відомо, що з того часу збереглася невелика кількість літературних пам'яток, а до того ж, нерідко складно встановити їхню приналежність до тої чи іншої національної культури. Як зазначає сам автор, "переважну більшість українських пам'яток пізнього Середньовіччя важко, а найчастіше взагалі неможливо відрізнити від білоруських: часто це ті ж самі твори, що належать до літературного репертуару обох народів. У різних списках вони мають різне мовне забарвлення. Тому більшість творів цього періоду входить до спільної скарбниці українського та білоруського письменства. Деякі тогочасні пам'ятки належать усім православним слов'янам, а окремі – ще й румунам... Такі книжники, як Серапіон, Митрополити Кирило II, св. Петро (Ратенський), анонімний автор "Житія Олександра Невського", Арсеній Тверський, належать як українській, так і російській літературі".

Вражає масштаб роботи – адже науковцеві вдалося фактично відтворити цілісну картину тогочасної української літератури, визначити її жанрову систему, виокремити провідні мотиви, окреслити два періоди розвитку (перший: XIII – середина XIV ст.; другий: середина XIV – кінець XV ст.). Шановний дослідник, з'ясовуючи природу тексту, досить часто послуговується юнгівською психоаналітично-міфологічною методою, що дозволяє "наблизитися до розуміння тогочасного колективного підсвідомого, а отже, й до відносно об'єктивної інтерпретації вцілілих вербальних текстів". До того ж, у студії рясно використано фольклорний матеріал, і це дозволяє реконструйовувати певні літературні явища. Однак пан Пелешенко не обмежується рамцями національної (ба, навіть загальнослов'янської) культури, він розглядає українську літературу в контексті тогочасної європейської духовної традиції, віднаходить спільні риси та вказує на джерела їх з'яви. Аналізуючи покутницькі мотиви знаних під ту пору послань "Епістолія небесна" та "Сон Богородиці", базованих на апокрифічних текстах, автор вказує на певні архетипи, котрі дотепер виявляються в духовній культурі України. Також у монографії докладно розглядаються явища ісихазму та богомильства в українській літературі. Зазначмо, що дотепер цей феномен не був об'єктом пильних студій.

Отже, маємо поважну наукову розвідку, що сприяє сприйняттю української літератури як цілісного процесу в річищі європейської духовної культури.

Катерина БОРИСЕНКО

ВІД АВТОРА

БезЛемно...

Ex physicali positione vita impossibilis est, quod erat demonstrandum. Із позицій фізики життя неможливе, що й слід було довести. У нашому, хоч як це смішно звучить, білому світі на такий висновок могла спромогтися лише одна-однісінька людина. Бо лише ця людина мала на нього моральне право. Бо лише в устах цієї людини воно звучить адекватно – з м'якою, ледь прихованою в кутиках вуст іронією, з тонким знущанням, із якоюсь аж несусвітною ніжністю, котра не межує з любов'ю лише тому, що сама нею є.

Та ж задумаймося: життя взагалі неможливе! І не лише з погляду фізики – воно неможливе, звідки б на нього не глянути. Хіба основні закони біології не зводяться до банального "хочеш жити – умій викручуватися"? Хіба хімія не розкладає наше безпросвітне віта на такі складові, що й подумати страшно? Хіба історія не виказує понад усе одного-єдиного жаху: ці моторошні сапієнси за стільки тисячоліть лише вбивати одні одних і навчилися – тоді чому, яким дивом вони досі не скопитилися всі поголовно? А що вже казати про політологію, а тим паче так звану "практичну політику" – ці збочення неможливість життя доводять уже самою можливістю свого на білому світі існування...

Справді: оце, так би мовити, людство, яким воно було у всі часи, є донині й, боюся, буде надалі, оце, зараза, туполобе, затуркане, закомплексоване, безбожне, нікудишнє, несусвітнє, неймовірне, безбереге, олігофренічне, банальне, ПОПСОВЕ людство нізащо в світі не могло би навіть мріяти про благодать життя – не заслужило! І якщо воно й досі з якогось дива живе – то це заслуга отих кількох (може, по одному на низку мільярдів нікчем) божевільних одинаків, які своїм життям – своїм МИСЛЕННЯМ – виправдовують затрати на утримання вічно ремигаючого стада.

Одним із них був Станіслав Лем. Був. Іще кілька днів тому – був. Нині його з нами вже нема. Нині він уже відійшов на свій Соляріс – планету ідей, цікавішу й ціннішу від планети людей. Дивно, але він до самої смерті був переконаний, що після смерті нічого немає...

Він був останнім фантастом у світі фентезі. Ті, хто читав його романи (а покажіть-но мені пальцем, хто їх не читав), бодай на якусь мить свого життя – жив. Просто жив – фантастично. Тепер їх увели в шкільну програму – невже скоро перестануть читати, як усе, що в шкільну програму введено...

У світі фентезі йому було незатишно. Він тихо ненавидів Гаррі Поттера і в останні роки писав уже не романи, а... рецензії на ненаписані книги. Ненаписані не лише ним, а – людством. На книги, які людство мусило б написати, але так цього й не зробило – бо не народилися ті, хто повинен був віддуватися за кілька мільярдів нікчем, а якщо й народилися, то їх проковтнула всесвітня попса, оштукатурила, вирівняла мізки... Недарма він так гостро виступав проти клонування – адже наш із вами, панове, середньостатистичний сучасник уже сам собою клон, зліплений попсою. Зайво казати, що стилізована під латину фраза, згадана наприпочатку, належить саме Станіславові Лему й походить із цих рецензій на несторене – очевидні речі ми давно вже розучилися підмічати...

Він був польським євреєм, а не українцем, хоча й народився і виріс у Львові, – та якийсь ледь уловимий український продих завжди в ньому відчувався. Можливо, через те, що діалектною українською "лем" – це "якби", "коли", "доки".

Свого часу Михайль Семенко дуже влучно завважив: "Мені сьогодні так нудно, ніби докупи зійшлися Олесь, Вороний і Чупринка". Нині доречно його перефразувати: у світі, де немає Станіслава Лема, стає так нудно, ніби докупи зійшлися Толкієн, Джоан Роллінґ і Марина та Сергій Дяченки. Хто розуміє, про що я – для того ще не все в цьому житті втрачено...

Іван АНДРУСЯК,
поет, м. Київ

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"

Замовлення №

Наклад 120 000 примірників

Ціна договірна